

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНОГО ВІДБОРУ МАЙБУТНІХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

УДК 37.011.33:351.75

М. А. КОМЗЮК,

*кандидат юридичних наук, старший викладач кафедри тактичної та тактико-спеціальної підготовки факультету № 3 Харківського національного університету внутрішніх справ;
ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-7656-1061>;*

В. О. КУЩЕНКО,

*викладач кафедри тактичної та тактико-спеціальної підготовки факультету № 3 Харківського національного університету внутрішніх справ;
ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-5859-5906>;*

М. В. ІНШЕКОВ,

*старший викладач кафедри тактичної та тактико-спеціальної підготовки факультету № 3 Харківського національного університету внутрішніх справ;
ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-3273-0513>*

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНОГО ВІДБОРУ МАЙБУТНІХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Розкрито основні проблеми та перспективи відбору та навчання майбутніх поліцейських в ВНЗ МВС, визначаються перспективи змін систем рекрутингу та підготовки майбутніх правоохоронців, переходу від застарілої системи до сучасної та ефективної європейської моделі.

Ключові слова: *ВНЗ МВС, фізична та спеціальна підготовка, майбутні правоохоронці.*

У сучасних реаліях підготовка професійних та компетентних кадрів для органів поліції є найбільш актуальним питанням так як система підготовки поліцейських в навчальних закладах МВС є застарілою та проходить реформування. Як зазначає Є.В. Зозуля, практична співпраця МВС України із європейськими інститутами стала здійснюватися спільно з офісом ОБСЄ в Україні відповідно до проекту «Міліція та права людини: європейський вимір», який спрямовано на вдосконалення навчальних програм з підготовленості майбутніх правоохоронців з урахуванням європейських стандартів у галузі правоохоронної діяльності» (2013).

Мета. визначення основних проблем розвитку системи, професійного відбору майбутніх поліцейських та основних напрямків впровадження інноваційних підходів для вдосконалення підготовленості майбутніх правоохоронців.

Результати дослідження. Основною проблемою поліцейської освіти залишається давно назріла реформа відомчих вищих навчальних закладів, які підпорядковані МВС. Наприклад, всім відома Національна академія внутрішніх справ України, а також ще шість вищих навчальних закладів при МВС здійснюють підготовку як юристів (вища юридична освіта необхідна не всім категоріям поліцейських, але, скажімо, для слідчого вона є обов'язковою) так і психологів, а також здійснюють підготовку аспірантів і докторантів.

Разом з цим для роботи у поліції у широкому сенсі цього слова підходить будь-яка вища юридична освіта, отримана у будь-якому вищому навчальному закладі. А для того, щоб навчити здібного кандидата на посаду поліцейського, який перед цим успішно пройшов конкурсний відбір, певним специфічним знанням у галузі його майбутньої діяльності, достатньо проходження ним спеціального інтенсивного курсу навчання у закладі МВС від шести місяців до одного року.

Особливу увагу приділити необхідно насамперед вступним, а також випускним іспитам з фізичної та спеціальної підготовленості правоохоронців.

Проблема професійного відбору молоді, яка вступає до ВНЗ МВС України в широкому плані на цей час ще практично не вивчалася, а методика її дослідження потребує коригування з урахуванням вимог сьогодення, загальної фізичної підготовленості правоохоронців, стану їх здоров'я, залежить процес засвоєння ними бойових прийомів єдиноборств, який в більшості випадків вирішує долю заходів по припиненню протиправних посягань.

Так вимоги достатнього рівня фізичної підготовленості до прийнятих на службу майбутніх правоохоронців в період початкової підготовки та при виконанні є одним з важливіших факторів для поліцейського.

Однак аналіз літератури та практичний досвід показав, що рівень підготовленості курсантів недостатній.

Кандидати на посаду поліцейського в більшості випадків не можуть скласти базові нормативи з фізичної підготовки тому під час навчання вони не покращують свої навички а намагаються довести свої фізичні здібності до рівня вступних іспитів. Тому на мою думку важливо приймати на службу кандидатів які фізично та психологічно відповідають стандартам. Після таких змін кількість майбутніх кадрів для місцевих органів поліції зменшиться але рівень підготовки та професійності збільшиться.

Також до органів поліції приймають кандидатів з юридичною освітою які пройшли спеціальний курс підготовки від 6 місяців до року. За настільки короткий час кандидати не можуть оволодіти тактико-спеціальною вогневою та фізичною підготовкою в той самий час вдосконалювати нормативно-правову базу. Таким чином після спеціальних курсів рівень підготовки в більшості випадків не є достатньою. Тому така підготовка кадрів є не доречною та не ефективною.

Цьому існує багато причин:

- діяльність правоохоронців проходить в нових умовах, а його навчання та підготовка в цілому здійснюється за старими принципами, критеріями та методичними рекомендаціями;
- низький рівень підготовки правоохоронців (фізичної, спеціальної, психологічної, професійно-прикладної);
- невідповідність рівня підготовки до Європейського;
- недоліки професійного відбору молоді до правоохоронних органів;
- недостатнє практичне обґрунтування комплексного навчання тактико-спеціальної, фізичної та підготовці зі зброєю;
- низький рівень мотивації до вдосконалення власної професійної підготовленості та розвитку фізичних та спеціальних якостей.

Основними чинниками зниження впливу фізичних навантажень на результати професійної підготовленості та процес навчання є:

- відсутність типових програм з СФП;
- відсутність достатнього часу для оволодіння тактико-спеціальних навичок та поведінки і використання зброї
- низький вихідний рівень фізичної підготовленості більшості новобранців, які вступають до вузів МВС України;
- неефективне використання часу, відведеного на фізичну підготовку;
- необхідність більшої кількості практикування нових знань
- необхідність більш ретельного проведення ранкової зарядки;

Головною метою вдосконалення фізичної підготовленості майбутніх правоохоронців актуальним питанням є формування фізичних, професійно-прикладних та психологічних якостей з урахуванням специфіки обраного напрямку несення служби у правоохоронних органах, а також комплексного підходу об'єднання фізичної, тактико-спеціальної та вогневої підготовки, які будуть імітувати ситуації самозахисту, переслідування та затримання правопорушника на практичних заняттях, а не теоретичних ситуаціях.

Також необхідністю залучення спеціалістів які проходять службу в територіальних органах поліції та викладачів з адміністративного та кримінального права з метою імітацій найбільш широко поширених в оперативно-службових ситуаціях, які з одного боку дадуть правові підстави застосування отриманих знань на практиці, а з іншого розгляд реальних ситуацій.

Проведені дослідження з виявлення актуальних проблем, які склалися у ВНЗ МВС України у процесі підготовки майбутніх правоохоронців, засвідчили про необхідність вдосконалення існуючої системи та впровадження інноваційних підходів, що позитивно вплинуть на їх підготовленість.

Висновки.

По-перше, основною проблемою є низький рівень фізичної підготовленості молоді, яка вступає до силових структур, це складає певні труднощі при засвоєнні спеціальних та професійно-прикладних навиків.

По-друге, відсутність єдиної типової програми з фізичної та спеціальної підготовки у ВНЗ МВС України та зменшення кількості годин на дисципліну.

По-третє, низька мотивація молоді до занять з фізичної підготовки.

Перспективами подальшого дослідження вбачаються розробка та впровадження власної програми з фізичної та спеціальної підготовки до ВНЗ МВС України.

Перспектива реформування та розвитку системи професійного відбору майбутнього поліцейського:

по-перше, вдосконалення застарілих систем навчання в вищих навчальних закладах МВС та перехід на більш сучасну та практичну європейську систему. Таким чином ми усунемо застарілу та не ефективну систему відбору та навчання кадрів для національної поліції піднявши професійність та підготовленість поліції в майбутньому;

по-друге, рівень фізичної підготовки поліцейських збільшиться і цим зменшить показник злочинності на території місцевих відділів поліції ;

по-третє, рівень довіри до національної поліції збільшиться так як поліцейських буду мати естетичний зовнішній вигляд та відповідати більшості стандартів населення ;

Останній та не менш важливий пункт – це заміна від кількості до професіоналізму поліції. Менша кількість професіоналів зможуть робити більший якісний обсяг роботи.

Список бібліографічних посилань

1. Зозуля Є. В. Підготовку сучасного правоохоронця – на рівень європейських стандартів. *Наукова бібліотека*. 2014. № 4. С. 4.

2. Моргунов О. А. Удосконалення фізичної підготовки правоохоронців МВС України на початковому етапі навчання. *Честь і закон*. 2014. № 2. С. 46–49.

3. Журавель О. В. Методичні матеріали з фізичної підготовки для позаштатних інструкторів підрозділів органів внутрішніх справ. Київ : РВЦ КНУВС, 2008. 46 с.

Надійшла до редколегії 09.04.2018